

fidelity

Skandinavisk High-End magasin

3/2009 7. årgang

38

dCS Puccini:
Lekker, lett, luftig

puccini

Open

Vienna Acoustic:
"The Music"

Rega Apollo 35

9+1

**Favoritt forsterkere:
Fra kr 2.000 til kr 65.000!**

NOK 98,-/DK 89,-/SEK 89,-

INTERPRESS NORGE

ISSN 1503-4291

Cary • Leema • Naim • Electrocompaniet • Lyngdorf
Bladelius • Kingrex • Pioneer • McIntosh • Audiovalve

Musikk: Godt norsk • Skiver med sjel • Blått & rått

2L:

kompromissløst

Om det gjelder kåringen av Norges beste audiofile innspillinger er ikke denne skribenten et sekund i tvil. 2L vinner klart selv om konkurrentene er mange og gode.

AV TORE DAG NILSEN

2L tar prisen fordi de holder kompromissløse standarder på alle områder. De er uten sidestykke når det gjelder jakten på de best egnede opptaklokalitetene, forberedelser før og grundighet under innspillingene samt innovativ anvendelse av det aller beste som kan skaffes av nyere innspillingsutstyr.

Best av alt, etter undertegnedes oppfatning, er 2L så proffe og har så stor integritet at de ligger milevis unna det typiske audiofile!

UTFORDRENDE FOR HOLDNINGENE OG UTSTYRET

Blant 2Ls drøyt femti utgivelser finner man ikke en eneste svak prestasjon, musikken ligger langt fra populær-sjangerne. 2L utnytter i dag multi-kanalmulighetene fullt ut. Det vil si fullt frekvensomfang og maksimal informasjonmengde i alle fem kanaler. De ser ingen grunn til at lytteren ikke skal ha dirigentens plass, midt mellom utøverne.

I gode multikanals oppsett vil man oppnå sjokkerende store gevinster på alle områder i forhold til tokenals ditto. Selv i svært gode tokenals oppsett blir lyden på mange 2L-utgivelser til tider noe tørr og kompakt.

Samtidig skal rett være audiofil rett. Dess mer oppløsning man har i tokenalsanlegget, dess mer utbytte får man av 2L-innspillingene.

TRE STEREOANLEGG

De fire første innspillingene som blir omtalt her er lyttet på gjennom mine tre tokenals anlegg, alle plassert i forskjellige rom. Nivået på disse anleggene er fra "budsjettreferanse" i prisklassen 15-20 tusen, til "vanlig audiofilstandard" i prisklassen 50-100 tusen og ender opp i et high-end anlegg til noen hundre tusen. Jeg har for lengst sluttet å bytte komponenter i eninga. De fleste av dem har derfor noen år på baken.

Denne artikkelen er en redigert utgave av en som ble skrevet tidlig i fjor høst. Av forskjellige årsaker har den ikke blitt publisert. I mellomtiden har

det kommet tre (!) nye utgivelser fra 2L. De er såpass interessante at vi omtaler dem også. I denne siste runden har lyttingen stort sett blitt foretatt via det største anlegget mitt.

DEILIG KAMMERMUSIKK

Først ut er den nye utgivelsen (2L nummer 53) med strykerkvartetter av Haydn, Solberg og Grieg, fremført av Engegårdskvartetten. Det er meget vital og inderlig kammermusikk. Jeg har vel aldri vært noen stor tilhenger av denne sjangeren. Her er en skive som delvis får meg med i tilhengerskaren igjen, så engasjerende lytting bydes vi på her.

Det artige med denne skiven er at den bare er god og grei og transparent gjengitt musikk via "mid-fi anlegget" (både med og uten SACD), at den blir litt slank og pågående (positivt ment, det motsatte av bløt og kjedelig) i det mer avanserte anlegget (selv i SACD) mens den vokser frem til å bli svært fascinerende (strukturert og intens som en Barolo-vin) i det SACD-løse eldre high-end anlegget.

Jeg ville i utgangspunktet tro at en kvartetinnspilling som denne vil profitere mindre på fem kanaler, men jeg mener å erindre at OAS-klubben hadde en fikk en annen oppfatning etter et besøk hos Lindberg Lyd (2L) for en stund siden.

DE KOMMER SOM PÅ EN SNOR

Neste skive ut er virkelig retro. Ikke i teknisk forstand, men musikalsk. 2L nummer 43 er gregoriansk sang, fremført av Consortium Vocale Oslo. Exaudiam Eum heter utgivelsen, og musikken

er svært godt fremført (sunget). Denne skiven skaper stemning som få andre, det er et understatement. Det artige med denne er at den gir nesten hårreisende god lyd kvalitet uansett anlegg. Her husker jeg hvor vilt imponerende den fremstod i Lindberg Lyds (2L) lytterrom, men selv i det mest beskjedne av mine tokenals oppsett blir det gromt.

Vi går fra A til Å, fra middelalder til samtid. Fra gregorianske munker til Arne Nordheim. Forskjellene kan synes uoverstigelig store, men likhetene er evnene til å binde lytteren. Blant lekmenn (ingen slike leser vel Fidelity?) er Nordheim selveste sjefen av atonale og uforståelige "mørkemenn". Stikkord blir altså fravær av melodiose og kjente holdepunkter. Nordheims musikk tror jeg best kan verdsettes hvis man ikke prøver å forstå for mye. Voldsom og effektiv bruk av slagverk, synth og

annen elektronikk og kontrasterende sopransang skaper dynamiske kontraster over et stort frekvensområde.

Ren demoplate ville vi sagt i gamle dager, og lyd kvaliteten er viktig for fullt utbytte av denne musikken. 2L har påført baksiden av coveret følgende ubeskjedne forbrukeropplysning: Warning; Extreme Surround Sound. 2L utgivelse 39, "Cikada Duo".

EN L TIL FORSKJELL KAN VÆRE MYE

Igen tar vi et langt sprang, fra atonal samtidsmusikk til norsk folkemusikk.

"Vintermåne" heter 2Ls tredje utgivelse. De fortolker slitt materiale som "Håvard Hedde" på en såpass ny og kompetent måte at det fanger umiddelbar interesse. Vi nordmenn har denne melodien så godt drevet inn i ryggmargen at vi er med uansett.

Bak Vintermåne står vokalisten Anne Gravir Klykken, saksofonisten Frøydis Grorud og tangentmannen Torjus Vierli. Navn skjemmer ingen, men disse kan ikke oppfattes som annet enn norske. Men flinke er de.

Nok en gang hjelpes de av en god og hensiktsmessig produksjon. Vintermåne ble spilt inn i 2001, i stereo. Det var sikkert før 2L fikk multikanal og det teknologisk overlegne DXD-formatet. Innspillingen er mikset med klassisk audiofilgodis som B&W 801-høytalere og Electrocompaniet's monotrinn.

Her kan vi som kun har stereo føle oss hjemme. Lyden blir liksom mer lett, kjent og trygg å gå til. Det blir godt med fylde, ro og rom. Hvem sa at utstyret og implementeringen av det ikke har betydning?

KLANGER SOM FANGER

Sonar heter Ellen Sejersted Bødtkers utgivelse av Magnar Åm. Her befinner vi oss prisverdig langt unna Abba. Det dreier seg om ekstremt klangrik samtidsmusikk, men verkene fester seg likefullt greit etter å ha spilt dem noen ganger. De er fulle av flott spill, og om ikke musikken er direkte melodios, så holder de spenningen svært høyt oppe ved konstante tilløp til melodier. Det gjelder særlig det første stykket, som er en bearbejdet utgave av en kinesisk

harpekonserter.

Besetningen består av Sejersted Bødtkers harpe, seks strykere fra Oslo Kammerensemblet samt stemme (ikke mye sang, egentlig). Hildegunn Riises stemme brukes sparsomt og ganske effektivt, men innspillingens helt store styrke ligger i alle de flotte klangene og de mange morsomme og musikalsk smakfulle lydeffektene denne sparsomme besetningen tryller frem.

Hi-fi entusiaster med litt åpent sinn bør her kjenne sin besøkstid. Selv med kun to kanaler (gode riktignok) og vanlig CD-format er dette vanvittig rent, åpent og dynamisk. Riktig fascinerende, og siden 2Ls utgivelse 51 leveres i en pakke med to skiver, er det utallige muligheter til å leke seg. På den ene skiven får man CD, to kanals SACD og multikanal SACD, på den andre tre forskjellige Blue-ray formater. Pakken selges til vanlig fullpris, men kjenn eders besøkstid, opplaget er neppe stort. Sammen med et flott og informativt teksthefte illustrert med fotografier av Dag Thorenfeldt blir dette riktig god valuta for pengene.

TROMPET OG ORGEL

2L nummer 52 heter Missa da Tromba, en hel skive viet den hårreisende effektfulle kombinasjonen av trompet og orgel. Det har vært en ganske vanlig kombinasjon opp gjennom årene, men det er først i de senere år at norske komponister har gjort noe med den.

Missa da Tromba er musikk for effektivt hørende ører selv om den tidvis er roligere og mer lyrisk også. Opp-

taket er foretatt i Lillestrøm Kirke, med sitt nesten helt nye Ryde & Berg-orgel. Musikken er solid plassert i vår samtid. Den evner virkelig å reise nakkehårene, lyden likeså. Her er ekstreme klanger, enorme dynamiske utsving og stor akustikk. Lyden er helt ren, med stram bass og "kjøttfull" mellomtone. En blir faktisk litt utmattet av å lytte gjennom hele skiven, hvilket kan tolkes enten som en anbefaling eller en advarsel.

TONE WIK & BAROKKANERNE

Jeg er en hund etter god barokkmusikk, men innspillingene må være av den riktige sorten. Den sobre måten nedskalerte symfoniorkestre spilte barokk på i gamle dager duger ikke. Nei, det må være i takt med dagens syn på barokkmusikk. Det vil si rampete spilt, "originalinstrumenter" og kanskje litt røft lydbilde. Først da blir barokkmusikken tilstrekkelig egenartet, livlig

og fargerik for meg.

Barokkanerne består av profesjonelle musikere med hjerte for tidligmusikk. De spiller på originalinstrumenter. Når man hører hvilken snert, fargerikdom, sikkerhet og autoritet de demonstrerer med Vivaldis utrolig flotte RV 484-konserter, temamusikken til NRK P2s "Kunstreisen", kan man ikke annet enn å gi seg ende over. Den andre konserten på skiven, RV 441, spilles også så godt at de smelter selv det hardeste kritikerhjerter.

Tone Wik er også ganske imponerende selv om enkelte mer lærde kritikere enn meg påpeker visse skjønnhetsflekker. Wik har en klar, presis og stor stemme.

Lyden på 2L nummer 56 er topp selv i tokenals CD-format, med stor klarhet, dynamikk og flott romfølelse. Bellezza Crudel er skivens tittel. I likhet med alt annet 2L utgir under eget navn nå til dags er det en hybrid SACD/CD-skive. Den er obligatorisk for alle barokkelskere. ☺